

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Erasmus+

Fișă de resurse

Condamnarea la Educabilitate a tuturor copiilor: o condiție pentru a preda?

Trunchiul modulului / D

La toți marii pedagogi, de la Comenius și Itard, la Montessori și Freinet, găsim o caracteristică comună: convingerea educabilității tuturor copiilor.

Această condamnare nu este susținută de dovezi științifice. Mai degrabă, este un postulat că fiecare profesor și fiecare cercetător trebuie să aibă în vedere să își îndeplinească misiunea educațională, să se adapteze la multitudinea și diversitatea provocărilor educaționale care îi sunt propuse și să inoveze pentru a avea mai mult succes.

Exemplul lui Victor, copilul sălbatic din Aveyron, pe care Jean ITARD s-a angajat să-l educe, este unul dintre cele mai edificatoare pentru a convinge despre educabilitatea tuturor.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, în sudul Franței, un copil mic, probabil, deficient cognitiv, a fost abandonat gol de părinții săi, în pustietate. Timp de 3 ani a rătăcit în pădure, în sălbăcie. Capturat de mai multe ori, el a reușit să scape de fiecare dată. Dar în anul 1800, când iarna era deosebit de dură, copilul s-a refugiat într-un sat. Încredințat specialiștilor, copilul a fost rapid diagnosticat ca "un nebun prin naștere", incapabil să vorbească și impropriu pentru toată viața în societate.

Jean Gaspard ITARD, un medic veterinar de 25 de ani, specializat pe surzi, va fi interesat în cazul acestui copil pe care îl va numi Victor.

Fără îndoială, activitatea educațională a avut rezultate foarte importante asupra acestui copil:

- a reușit să facă treburile casnice, cum ar fi așezarea mesei
- a putut face alte lucrări de grădărit sau tăiat lemne
- a făcut progrese uriașe în socializare
- a fost capabil să empatizeze

Chiar dacă rezultatul final nu a satisfăcut pe deplin ambiția ITARD, calea parcursă de tânărul Victor este enormă, când ne imaginăm traumele psihologice (și probabil fizice) pe care le-a suferit acest copil, chiar dacă astăzi este imposibil să se decidă despre capacitatea sa de a vorbi

Victor este probabil un caz extrem, care este puțin probabil să se întâlnească din nou în societatea europeană contemporană. Mijloacele folosite pentru a-l educa au fost considerabile și la îndemâna unui sistem școlar atât de sofisticat ca atare. Cu toate acestea, arată că educația poate aduce progrese semnificative, dacă nu renunțăm la provocarea propusă, printr-o propoziție finală, dar prea adesea auzită: "pentru acest copil nu este nimic de făcut".

Pentru a-și îndeplini misiunea educațională, profesorul trebuie să demonstreze o stare de spirit specială și să folosească calități rare în societatea noastră modernă, unde aparențele și obsesia cu rezultate standard și statistice pot conta mai mult decât orice .

Philippe MEIRIEU, specialist în pedagogie, profesor universitar în științele educației la Universitatea Lyon-II. (Franța), analizează aceste calități și stabilește principiile care trebuie să sprijine orice ambiție pedagogică:

"Educabilitatea este, în primul rând, principiul" logic "al întregii activități educaționale: dacă nu se presupune că ființele pe care cineva vrea să le educe sunt educabile, este mai bine să-și schimbe locul de muncă. De aceea, fără îndoială, marea majoritate a "invențiilor didactice" au fost făcute de cei care au încercat să educe ființe considerate până acum needucabile. Dar afirmarea educabilității este, de asemenea, în mod paradoxal, un semn de modestie: interzice 'sigilarea' definitivă a viitorului lui condamnându-l să nu facă o dublare a trecutului său; lasă deschisă posibilitatea unei schimbări, a unui succes, despre care știm bine, că se poate întâmpla întotdeauna. Postulatul educabilității este, în cele din urmă, un fel de "aspect eficient" prin faptul că comunică celuilalt, cel mai adesea fără cunoștința noastră, o imagine a propriei persoane despre care știm că el are adesea o tendință de a se conforma.

Dar principiul educabilității poate implica un aspect îngrijorător: știm ce se întâmplă când ne propunem să educăm "indiferent care este costul": violența nu este departe, excluderea, uneori, "reeducare" din când în când. Capcana, în Educație, este să confundăm formarea unei persoane cu fabricarea unui obiect, să nu ne sprijinim pe celălalt, să ne recucerim ... și să abandonăm principiul educabilității când celălalt nu ne răsplătește eforturile făcute prin recunoștința, supunerea și succesul său. Adevărata provocare educațională este aceea a educabilității asociate cu aceea a non-reciprocității: de a face totul ca celălalt să reușească, să persiste în inventarea tuturor mijloacelor posibile pentru el, dar să știe că el este cel care învață și că, în timp ce doresc numai lucruri bune, trebuie să mă pregătesc să accept ce este mai rău ... și mai ales să continui să caut tot ce este bun după ce accept răul! Recunoaștem că principiul educabilității este în mod constant învins fără, totuși, renunțarea la el. Să luăm în considerare și negativitatea educabilității, fără a ne scufunda în fatalism.

Prin urmare, principiul educabilității și corolarul său, principiul non-reciprocității, sunt, prin urmare, în centrul dinamicii pedagogice, ele constituind, într-un fel, pariul fundamental ... Alegerea etică și politică, în același

timp, de fapt, adevarata "piatra de temelie" a multor dezbateri care ar fi utile pentru claritatea discutiilor curente, de a scoate în evidență aceasta dimensiune a lucrurilor.

Ce este jocul, în principiu, prin statutul de cercetare pedagogică, dacă nu poziția pe care o luăm referitor la aceste două întrebări esențiale: Sunt gata să pariez pe educabilitate? și să pun în practică toate cunoștințele pe care le am și toată imaginația mea pentru a o realiza? Sunt dispus să accept că celălalt nu mă răsplătește cu recunoștință sau supunere, poate să iasă din influența mea ... fără să-l învinovățesc însă nu renunț la hotărârea mea? "

Philippe MEIRIEU

Potrivit lui Philippe MEIRIEU pentru a preda, este necesar ca profesorul să adune calități rare: tenacitatea, fără a cădea într-o încăpățănare neetică, un sentiment de observare, inventivitate, dar și modestie, capacitatea de a se întreba pe sine, acceptarea eșecului fără a-l imputa celuilalt și fără a renunța la misiunea sa ...

A fi un pedagog implică principiul educabilității, prin acceptarea principiului non-reciprocității.

Fără îndoială este o sarcină ingrată, dar atunci când se abordează cazuri dificile cu creativitate, cel mai mic progres este o mică victorie, infinit mai savuroasă decât succesul obișnuit obținut prin metodele educației de masă.